

Landbrug

Plansiloer

Arbejdet på plansiloer kan være risikabelt, da der kan være tre-fire meter ned fra øverste punkt. Det er derfor lovpligtigt at etablere sikkerhedsforanstaltninger, så personer ikke kan falde ned.

Det gælder altid, at lovpligtige sikkerhedsforanstaltninger skal etableres, når der arbejdes i to meters højde eller derover, eller hvis der i øvrigt er risiko for at falde ned og komme til skade. Siloen er normalt ikke konstrueret til, at der fyldes ensilage op til øverste del af betonen eller til at kunne bære vægten af en gummi-ged helt oppe ved kanten.

Nye siloanlæg

Når der skal bygges nyt siloanlæg, kan siloerne bygges med et dobbeltelemt som væg. Dobbeltlementet fyldes op med jord til en meter fra øverste kant.

Etabler også en jordvold langs de yderste sider af siloelementerne. Jordvolden og de jordfyldte dobbeltelemt gør, at man ikke kan falde ret langt ned, og man har en god og sikker platform, når der skal lægges plastik, dæk og sand-sække ud.

Tænk over, at der skal være en god og sikker adgangsvej op til stakken.

Hvis nye siloanlæg bygges som førnævnte, kan faldrisikoen elimineres.

Kørsel i plansiloen

Vurder, om de maskiner, der kører ensilagen sammen, er for tunge til de elementer, der er stillet op. Elementerne kan klare et vist akseltryk, og ofte er elementerne ikke fremstillet til, at man kører helt oppe ved øverste kant. Væggene kan vælte eller blive ødelagt.

Det anbefales, at man holder en afstand på 30 til 40 cm fra ensilagen til kanten. Derved kan traktorens dæk ikke køre ud over kanten. Ved skiltning kan man markere det maksimale akseltryk på siloen for at sikre, at der ikke er tvivl om retningslinjerne. Det maksimale akseltryk findes i brugsanvisningen for siloen. Det er vigtigt for sikkerheden under arbejdet, at det er instruerede maskinførere, der kører i siloen.

Relevante links

[AT vejledning 2.4.1 Arbejde og færdsel på arbejdsdæk, arbejdsplatforme, stilladser og adgangsveje](#)

[AT-vejledning 45.1 Stilladsopstillerens ansvar](#)

[Råd til at blive i live. BAR vejledning opnå sikkerhed ved ensilering](#)

[Ulykker i landbruget, sikkerhed under ensilering BAR faktaark 9/46](#)

[Sikkerhedshåndbog for landbrug og maskinstationer \(BAR Jord til bord\)](#)

For at forhindre at personer falder ned, skal

- siloen ikke fyldes op til kanten. Lad 1 meter fra ensilagen til silokanten 'stå tom', så kanten fungerer som rækværk
- der opstilles et flytbart stillads eller en platform ved de kanter, der ikke i forvejen er fyldte, eller ved yderkanterne og snitfladerne. Husk, der skal være monteret rækværk på stilladser og platforme
- bigballer placeres langs siderne i de tomme siloer eller ved yderkanter, så faldhøjden bliver mindre. Denne løsning er kun forebyggende for personer – ikke for maskiner
- et mobilt gelænder monteres på traktorens frontlæsser, så det skærmer mod fald. Dette kan anvendes både ved snitfladen og siloens sider
- flytbart rækværk benyttes på silovæggene
- anvend sakselift eller lign. til personløft til de opgaver, der udføres fra ydersiden af siloen
- anlæg en jordvold langs den sidste silos ydervæg. Anlæg den, så der er ca. en meter op til siloens kant
- sørg for, at der er en god og sikker adgangsvej op til siloen.

Markstakken

Selvom markstakken ikke har høje vægge, kan den være flere meter høj på midten. Anvend fx et mobilt rækværk monteret på traktorens frontlæsser, så det skærmer mod fald. Vurder, om der skal sikres mod nedstyrtningsfare.

Planlægning af ensilering

Før arbejdet starter i og ved plansiloen, skal man

- instruere nye og uerfarne medarbejdere i gårdens rutiner ved ensilering
- indgå aftaler om, hvordan arbejdet skal udføres og mind hinanden om aftalerne, hvis nogen ikke overholder dem
- vurdere, om der bør foretages ekstra sikkerhedsforanstaltninger for at forhindre arbejdsulykker
- overveje, om maskinstationen eller andre skal udføre opgaven.

Øvrige forhold

Hvis man er træt efter en lang dags ensilering, er der større risiko for, at man er ukoncentreret, når stakken skal dækkes over med plastik og dæk. Det er en god idé at lade andre, friske medarbejdere

dække stakken til. Man kan evt. vente til næste morgen, når man er frisk igen.

- Børn skal altid holdes væk, når der køres ensilage
- Pas på ikke at køre ind i personer. Aftal hvilke færdselsregler, der skal anvendes. Der opstår let blinde vinkler, når man kører på kryds og tværs i stakken. Hold øje med de traktorer og personer, der kommer med nye læs til stakken
- Der skal så vidt muligt ikke være personer ved anlægget, når der kører maskiner

- Fortæl mindst én person på bedriften, når der arbejdes på stakken

- Sørg for, at der er lys på pladsen, så der er mulighed for at orientere sig efter mørkets frembrud.

Instruér og tilrettelæg

Instruér alle medarbejdere i farerne ved arbejde på plansiloer og i højden.

Tilrettelæg arbejdsopgaven sammen.

Flytbart rækværk med hjul, der let køre hen ad siloens kant i takt med, at siloen tømmes. Rækværk flyttes let med pallegaffler til anden silo.

